

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 344/2022-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky maloletej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej zákonným zástupcom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpeného spoločnosťou RASLEGAL, s. r. o., Mostová 2, Bratislava, IČO 36 855 561, v mene ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Slavomír Rabatin, proti postupu Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 P 163/2021 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 NcC 6/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 1. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto uznesenia sa totožnou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia, ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu

v napadnutom konaní. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd zakázal okresnému súdu v napadnutom konaní pokračovať v nevyhotovovaní zvukového záznamu z celého priebehu pojednávania a prikázal, aby v ďalšom priebehu tohto konania vyhotovoval zvukový záznam z celého priebehu pojednávania bez prerušenia, a zároveň, aby okresnému súdu zakázal viesť výsluch maloletej sťažovateľky tak, aby dochádzalo k porušovaniu jej práv, a prikázal okresnému súdu, aby v ďalšom priebehu konania dôsledne rešpektoval právo dieťaťa vyjadriť sa k veciam týkajúcim sa dieťaťa samého a dôsledne rešpektoval vyjadrenú vôľu dieťaťa. Sťažovateľ navyše požaduje uloženie príkazu krajskému súdu, aby sa vznesenou námietkou zaujatosti zákonnej sudkyne zaoberal a o nej aj riadne rozhodol. Sťažovatelia súčasne požadujú priznanie sumy 474,50 eur ako náhrady trov konania.

2. Sťažovatelia navrhujú prijatie dočasného opatrenia v súlade s § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorým by ústavný súd okresnému súdu prikázal v napadnutom konaní zdržať sa zásahov do práv sťažovateľov spočívajúcich v prerušovaní vyhotovovania zvukových záznamov o priebehu pojednávania, pokiaľ ich vyhotoveniu nebráni zákonná prekážka.

3. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. 5 P 40/2020 z 2. júna 2021 bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej maloletá sťažovateľka bola zverená do striedavej starostlivosti oboch rodičov – sťažovateľa a matky maloletej sťažovateľky. Okresný súd v napadnutom konaní rozhoduje o návrhu matky na zmenu úpravy práv a povinností k maloletej sťažovateľke, ktorým sa táto domáha zverenia maloletej sťažovateľky do svojej výlučnej starostlivosti.

4. Na pojednávaní, ktoré sa v napadnutom konaní uskutočnilo 7. marca 2022, vykonal okresný súd výsluch maloletej sťažovateľky, na ktorom táto uviedla, že si želá naďalej zostať v striedavej starostlivosti oboch rodičov. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 20. apríla 2022, bola maloletá sťažovateľka opätovne vypočutá, pričom vyjadrila svoje želanie byť zverená do výlučnej starostlivosti otca – sťažovateľa. Okresný súd následne vo veci nerozhodol, ale pojednávanie odročil na 11. máj 2022.

5. Dňa 27. apríla 2022 podal sťažovateľ námietku zaujatosti zákonnej sudkyne okresného súdu, ktorou sa krajský súd po jej predložení okresným súdom nezaoberal, pričom v prípise zo 16. mája 2022 uviedol, že o námietke zaujatosti nebude rozhodovať z dôvodu, že sa ňou namieta procesný postup okresného súdu [§ 53 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)].

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia namietajú, že z postupu okresného súdu je zrejmé, že tento nerešpektuje názor maloletej sťažovateľky a nekoná v jej najlepšom záujme, pričom pre matku vytvára priestor na maloletú sťažovateľku emocionálne vplývať na účely zmeny rozhodnutia.

7. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 20. apríla 2022, zákonná sudkyňa počas výsluchu vystupovala nepatrične a predpojato, čo v maloletej sťažovateľke vyvolalo strach a obavy o svoj ďalší osud a celkovo neprijemný pocit z uskutočneného výsluchu. Okresný súd tak nátlakom na

maloletú počas výsluchu neposkytol možnosť ucelene sa vyjadriť k otázke zverenia do starostlivosti jedného z rodičov a neustále zasahoval do jej výpovede. Okrem toho okresný súd nerešpektuje názor maloletej sťažovateľky a neustále odďaľuje rozhodnutie vo veci a nariaďuje ďalšie výsluchy, čím dochádza k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie a na rešpektovanie súkromného a rodinného života, ako aj práva na rešpektovanie názoru maloletého.

8. Okresný súd zanedbal svoju povinnosť maloletú sťažovateľku informovať o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania s ohľadom na jej rozumovú vyspelosť, čo spôsobilo, že výsluch bol okresným súdom realizovaný len formálne. Výsluch maloletej sťažovateľky nebol realizovaný slobodne a riadne.

9. Nevyhotovením zvukového záznamu z výsluchu maloletej sťažovateľky okresný súd znemožnil verejnú, ako aj internú kontrolu správnosti svojho postupu pri výsluchu maloletej, čím došlo k odňatiu možnosti sťažovateľa konať pred súdom. Uvedený nezákonný postup spočívajúci v nevyhotovovaní zvukových záznamov z výsluchov sa opakuje, pričom okresný súd odmieta vyhotoviť záznam o priebehu pojednávania v časti výsluchu maloletej a bráni účastníkom vyhotovovať si vlastný zvukový záznam, čím dochádza k porušovaniu zákona (§ 98 ods. 1 a 2 CSP a § 175 ods. 3 CSP). Názor maloletej sťažovateľky je pritom podstatný pre identifikáciu najlepšieho záujmu dieťaťa.

10. Postup okresného súdu, ktorým tento nevyhotovil zvukové záznamy z výsluchu maloletej sťažovateľky, je nezákonný a zasahuje do práv sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, pričom mu odníma možnosť konať pred súdom a vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom. Podľa sťažovateľa výpoveď maloletej nie je vylúčená z povinnosti vyhotovovať zvukový záznam o jej priebehu. V tomto kontexte sťažovatelia poukazujú na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5 Cdo 103/2018 z 27. júna 2018, podľa ktorého nevyhotovenie zvukového záznamu z výsluchu maloletého je zásadným porušením procesných práv účastníkov konania.

11. Krajský súd podľa sťažovateľa nerozhodol riadne o vznesenej námietke zaujatosti zákonnej sudkyne, pričom spis vrátil okresnému súdu prípisom zo 16. mája 2022 bez rozhodnutia, a tým vytvoril zbytočné prietahy, ktoré stále pretrvávajú. K zásahu do práv sťažovateľa na spravodlivý súdny proces došlo tým, že námietka zaujatosti zákonnej sudkyne nebola riadne vybavená.

12. Postup okresného súdu, ako aj krajského súdu nesie v sebe prvky arbitrárnosti, svojvôle a nelogickosti, pričom sa nezakladá na ústavne-konformnom výklade príslušných právnych noriem.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práv sťažovateľov v dôsledku nezákonného postupu okresného súdu pri výsluchu maloletej (body 7 a 8 tohto uznesenia), ako aj nezákonným postupom spočívajúcim v nevyhotovovaní záznamu z uvedeného výsluchu (body 9 a 10 tohto uznesenia). Sťažovateľ namieta navyše procesne nesprávny postup krajského súdu pri (ne)rozhodovaní o námietke zaujatosti zákonnej sudkyne, ktorý spôsobuje zbytočné prietahy.

14. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť

obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. V úvodnej časti odôvodnenia tohto uznesenia sa ústavný súd zaoberal splnením formálnych požiadaviek na prejednanie ústavnej sťažnosti. V tomto smere ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že zo splnomocnenia pripojeného k ústavnej sťažnosti vyplýva, že ho udelil otec maloletej (sťažovateľ) ako jej zákonný zástupca na zastupovanie maloletej advokátskou kanceláriou v konaní pred ústavným súdom. V súlade s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu však takéto splnomocnenie udelené sťažovateľom nemožno s prihliadnutím na špecifické okolnosti veci považovať za prípustné (m. m. IV. ÚS 495/2018, II. ÚS 282/2017, II. ÚS 81/2020, IV. ÚS 647/2021). Sťažovateľ ako otec maloletej je totiž v posudzovanom prípade vo vzťahu k jeho oprávneniu ako zákonného zástupcu udeľovať splnomocnenie právnomu zástupcovi na zastupovanie svojej maloletej dcéry v konaní pred ústavným súdom na účel domáhania sa rozhodnutia ústavného súdu vo svoj prospech v konflikte záujmov (k tomu pozri aj § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

16. Z uvedeného vyplýva, že maloletej sťažovateľke by v prípade prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd musel ustanoviť opatrovníka, ktorý by ju v konaní pred ústavným súdom zastupoval na účely prípadného odstránenia rozporu záujmov medzi sťažovateľom a maloletou sťažovateľkou. Vzhľadom na to, že ústavný súd z ďalej objasnených dôvodov dospel k záveru o neprípustnosti časti ústavnej sťažnosti týkajúcej sa nezákonnosti postupu okresného súdu, nepovažoval za potrebné ustanoviť maloletej sťažovateľke opatrovníka, pretože jeho ustanovenie by nebolo spôsobilé procesný nedostatok neprípustnosti relevantnej časti ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom zvrátiť a predstavovalo by tak len prílišný formalizmus v konaní bez reálneho dosahu na právne postavenie maloletej sťažovateľky. Riešením tejto kolízie sa preto ústavný súd v ďalšom nezaoberal.

17. Už len pre úplnosť ústavný súd konštatuje, že obsahom čl. 48 ods. 1 ústavy, ktorý sťažovatelia namietajú v ústavnej sťažnosti v súvislosti s právom na „spravodlivé súdne konanie“, je základné právo na zákonného sudcu, pričom spravodlivosť konania je v jej najširšom ponímaní obsahom ústavného ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré zakotvuje základné právo na súdnu ochranu. Námietku porušenia čl. 48 ods. 1 ústavy preto ústavný súd vyhodnotil ako zrejmu chybu v písaní a ustálil predmet konania s prihliadnutím na dôvody ústavnej sťažnosti tak, ako to je uvedené v bode 1 tohto uznesenia (čl. 46 ods. 1 ústavy).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života a k porušeniu čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa v kontexte námietok nezákonného postupu okresného súdu pri výsluchu maloletej, ako aj nezákonného postupu spočívajúceho v nevyhotovaní záznamu z uvedeného výsluchu:

18. Podľa sťažovateľov nezákonnosť postupu okresného súdu pri realizácii výsluchu maloletej sťažovateľky, ako aj nevyhotovením zvukového záznamu z výsluchu predstavuje svojvôľu a arbitrárnosť v postupe súdu prvej inštancie a porušuje ich práva.

19. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby účastník konania domáhajúci sa ochrany svojich základných práv sám rozhodol o tom, či sa jej bude domáhať v konaní pred všeobecnými súdmi alebo ústavným súdom. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy zjavne vyplýva, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu musí účastník konania vyčerpať všetky riadne i mimoriadne opravné prostriedky, resp. iné prostriedky nápravy, ktoré sú mu dostupné v konaní pred všeobecnými súdmi.

20. Podľa platnej právnej úpravy konania pred všeobecnými súdmi a judikatúry všeobecného súdnictva sú ich závažné procesné pochybenia (vrátane tých, ktoré sú v podstatnom zhrnuté v bode 18 tohto uznesenia) dôvodom na podanie odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého možno odvolanie odôvodniť aj tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, prípadne podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, podľa ktorého možno podať odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, alebo podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, podľa ktorého možno podať odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

21. Za splnenia zákonom ustanovených podmienok môžu sťažovatelia následne po rozhodnutí odvolacieho súdu využiť prípadne aj mimoriadny opravný prostriedok vo forme dovolania podľa § 420 písm. f) CSP z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (m. m. II. ÚS 595/2013, IV. ÚS 26/04, ale aj m. m. II. ÚS 130/02, IV. ÚS 31/03). Napokon vo vzťahu k námietke o nevyhotovení zvukového záznamu na to poukazujú odkazom na príslušné rozhodnutie dovolacieho súdu aj samotní sťažovatelia (rozhodnutie dovolacieho súdu obsiahnuté v bode 10 tohto uznesenia).

22. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv v konaní pred súdom prvej inštancie, ústavná sťažnosť podaná ústavnému súdu sa javí ako predčasná, keďže v ďalšom konaní v merite veci pred všeobecnými súdmi môžu sťažovatelia postupovať už uvedeným spôsobom a domáhať sa ochrany svojich práv podaním odvolania proti meritórnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie, prípadne dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. V tomto prípade teda v napadnutom konaní existuje „iný súd“, a to krajský súd, resp. najvyšší súd ako súd dovolací, povolaný na poskytnutie ochrany právam sťažovateľov.

23. Vzhľadom na už uvádzané skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol z dôvodu neprípustnosti, keďže sťažovatelia nevyčerпали právne prostriedky, ktoré im priznáva zákon na ochranu ich základných práv a slobôd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní:

24. Podľa sťažovateľa krajský súd o ním vznesenej námietke zaujatosti sudkyne súdu prvej inštancie nerozhodol riadne, čím dochádza k zbytočným prietahom.

25. V súlade s právnym názorom ústavného súdu tvoriacim súčasť jeho ustálenej judikatúry (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 433/2021) ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo

trvať. Ak v čase, keď ústavná sťažnosť ústavnému súdu došla, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť v zásade odmieta ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

26. Zo skutočností uvádzaných samotným sťažovateľom vyplýva, že o ním vznesenej námietke zaujatosti sudkyne okresného súdu krajský súd nerozhodol s prihliadnutím na § 53 ods. 3 CSP, podľa ktorého ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

27. V zmysle už ustáleného právneho názoru nemožno postup všeobecného súdu v súlade s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi) v zásade hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00). S prihliadnutím na už citované ustanovenie § 53 ods. 3 CSP preto krajský súd nebol povinný o námietke zaujatosti rozhodovať formou rozhodnutia (uznesenia), keďže túto (formu) procesný predpis v takýchto prípadoch ani nepredpokladá (m. m. I. ÚS 510/2017).

28. Dôležitým pre posúdenie existencie zbytočných prietahov v súvislosti so sťažovateľom podanou námietkou zaujatosti je skutočnosť, že krajský súd svoj postup (o nerozhodnutí o námietke zaujatosti) s odkazom na príslušné ustanovenie Civilného sporového poriadku dostačujúcim spôsobom odôvodnil v prípise zo 16. mája 2022, ktorým spis bez rozhodnutia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

29. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola preto podaná v čase, keď k porušeniu ním označených práv pri (ne)rozhodovaní vo veci námietky zaujatosti už nemohlo dochádzať, keďže krajský súd v predmetnej veci postupom bez rozhodnutia o námietke zaujatosti súladným s platným a účinným právnym predpisom spis vrátil súdu prvej inštancie, čo je dôvod na odmietnutie relevantnej časti ústavnej sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

30. Už len pre úplnosť ústavný súd konštatuje, že samotný nesúhlas s takýmto postupom z vecného hľadiska môže sťažovateľ ako účastník napadnutého konania vedeného okresným súdom uplatniť tak, ako to je ďalej zdôraznené v rámci opravného prostriedku proti rozhodnutiu vo veci samej (m. m. I. ÚS 510/2017).

III.3. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní:

31. Základné právo na súdnu ochranu vo všeobecnom ponímaní a v rámci neho právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v Civilnom sporovom poriadku garantované aj prostredníctvom vylúčenia sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť (§ 49 CSP). Na účely čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s § 49 až § 53 CSP pod vylúčeným sudcom je pritom potrebné rozumieť nielen sudcu, ktorý bol skutočne vylúčený na základe rozhodnutia súdu, ktorý rozhodoval o námietke zaujatosti, ale aj sudcu, ktorý vylúčeným mal byť na základe objektívneho posúdenia jeho pomeru k veci alebo k účastníkom konania, resp. k ich zástupcom (porov. IV. ÚS 26/04, I. ÚS 5/2019). Inštitút vylúčenia sudcu je totiž objektívnou procesnou kategóriou bez ohľadu na to, či o vylúčení sudcu bolo alebo nebolo

rozhodované nadriadeným súdom, a bez ohľadu na to, že takýmto prípadným rozhodnutím sudca z prejednávania a rozhodovania vecí vylúčený nebol [uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4 M Cdo 17/2009 z 29. októbra 2009].

32. Účastník konania proti nepredloženiu vecí nadriadenému súdu, resp. nerozhodnutiu vo veci námietky zaujatosti a vráteniu vecí súdu prvej inštancie nemá možnosť podania opravného prostriedku. Svoj nesúhlas s takýmto postupom však môže uplatniť v rámci opravného prostriedku proti rozhodnutiu vo veci samej. Pokiaľ by došlo k pochybeniu (namietaný sudca nesprávne posúdil obsahovú totožnosť námietky), odvolací súd alebo dovolací súd sa tým v rámci konania o opravnom prostriedku musia zaoberať [§ 365 ods. 1 písm. c) alebo § 420 písm. e) CSP]. Ak súd dospeje k záveru, že dôvody vznesené účastníkom konania nie sú spôsobilé spochybníť nezaujatosť sudcu, teda vo veci nerozhodol vylúčený sudca, vyjadří tento záver v odôvodnení rozhodnutia, ktorým rozhodol o opravnom prostriedku (ŠTEVČEK, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 215 – 216.).

33. Pokiaľ podľa názoru sťažovateľa vo veci samej v konaní pred okresným súdom rozhoduje sudca, ktorý mal byť z dôvodu existencie subjektívnych a objektívnych pochybností o jeho nezaujatosti z rozhodovania vylúčený, potom sa jeho sťažnosť podaná ústavnému súdu javí ako predčasná, keďže v ďalšom konaní v merite vecí pred všeobecnými súdmi môže sťažovateľ postupovať už uvedeným spôsobom a domáhať sa ochrany svojich práv podaním odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, prípadne dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. V tomto prípade teda v predmetnom konaní existuje „iný súd“, a to krajský súd, resp. najvyšší súd, povolaný na poskytnutie ochrany právam sťažovateľa (m. m. II. ÚS 595/2013, IV. ÚS 26/04, II. ÚS 130/02, IV. ÚS 31/03).

34. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutia najvyššieho súdu č. k. 3 Cdo 153/96 z 21. augusta 1997 a č. k. 6 Cdo 210/2010 z 20. apríla 2011, v ktorých sa okrem iných uvádza: „*Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd súdu procesnému, ktorý vo veci rozhodoval, ak v námietke boli uvedené nové skutočnosti.*“ (m. m. I. ÚS 309/2019).

35. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní odmietol z dôvodu neprípustnosti, keďže sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základného práva podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

36. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva tiež vyplýva, že konanie o námietke zaujatosti nezávislé od konania, v ktorom bola námietka uplatnená, sa týka predovšetkým procesných práv účastníka konania a netýka sa civilných práv a záväzkov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Aj keď konanie o námietke zaujatosti môže mať vplyv na konanie vo veci samej, ide o nedostatočné spojenie a vzdialené následky, aby mohol čl. 6 ods. 1 dohovoru vstúpiť do hry, a preto je čl. 6 ods. 1 dohovoru na takéto konanie neaplikovateľný (pozri Ovcharenko proti Ukrajine, rozhodnutie z 20. 10. 2009, č. 26362/02, Schreiber and Boetsch, v. Francúzsko,

č. 58751/00, rozhodnutie o prijateľnosti z 11. 12. 2003 a tiež Mianiovicz, v. Nemecko, č. 37111/04, č. 55440/07 a č. 55443/07, rozhodnutie o prijateľnosti z 19. 5. 2009, oddiel 1a), teda ústavná sťažnosť v tejto časti je v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená (I. ÚS 5/2019, I. ÚS 309/2019).

37. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými vrátane návrhu na prijatie dočasného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu